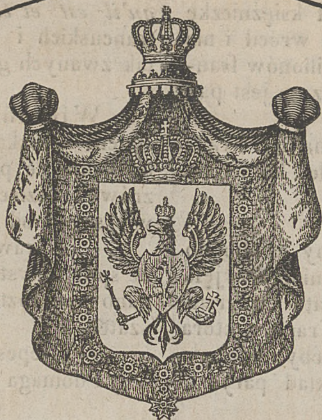
Nr. 11. w Srodę | dnia 14. Stycznia 1857.

GAZETA W. XIĘSTWA POZNAŃSKIEGO.

PRZEDPŁATA: ćwierćrocznie dla miasta Poznania 1 tal. 20 sgr. na całe Prusy 2 tal.

INSERATY: 1 sgr. 3 fen. od wiersza na ¼ szerokości przyjmują się tylko w expedycyi.

Drukiem i nakładem Drukarni Nadwornéj W. Deckera i Spółki w Poznaniu. — Redaktor odpowiedzialny: N. Kamieński w Poznaniu.

Telegraficzne wiadomości.

Paryż, 10. Stycznia. — Dziś odbędzie się w kościele Notre-Dame pogrzeb arcybiskupa paryskiego.

Paryż, 11. Stycznia. — W passage mało zawierano interesów, między spekulantami dobra panuje ochota. Spekulanci sądzą, że sprawa newszatelska spokojnie się załatwi, skoro Szwajcarya wypuści na wolność uwięzionych rojalistów.

— 3procentowa renta 67 fr. 80 cent.

— Debaty piszą: Austrya, Francya i Anglia zgodziły się na najświeższą propozycyą w sprawie newszatelskiéj. Prusy na nią się zgadzają. Rada związkowa przyjęła ją, sądzą, że i zgromadzenie związkowe ją przyjmie.

— La Presse donosi: sprawa newszatelska może być uważana za załatwioną. Minister spraw zagranicznych hr. Walewski wydał notę dyplomatyczną, według któréj po wypuszczeniu więźniów newszatelskich, Francya dołoży wszelkiego starania, aby otrzymać niepodległość Newszatelu.

Medyolan, 9. Stycznia. — Ogłoszono tu program uroczystości na przyjęcie cesarza austryackiego. J. ces. Mość odbędzie wjazd swój do naszego miasta d. 15. b. m. bramą tryumfalną wystawioną przed porta orientale. Wieczorem teatr i gmachy municypalne będą rzęsisto oświecone. Cesarz z małżonką odwiedzą teatr Scala. Dnia 18. wieczor odbędzie się *corso* po iluminowanych placach i ulicach. D. 21. bal w wielkim teatrze Scala. Cesarzowéj artyści doręczą misterne album. Różnym zakładom dobroczynnym miejskim przeznaczono z powodu pobytu cesarza w Medyolanie 50,790 lirów.

Berlin, 13. Stycznia. — Najj. Pan raczył nadać nauczycielowi Hausmanowi w Hohen Lübbichow i Friedrichowi w hucie Eisenspalterei, powszechną oznakę honorową.

Berlin, 12. Stycznia. — Z wiadomości nadeszłych ze Szwajcaryi to tylko podać możemy za rzecz pewną i urzędową, że rada związkowa szwajcarska ocenia przychylnie propozycyą rządu francyskiego. Rada ta przedłoży nadesłaną propozycyą ową zgromadzeniu związkowemu, zwołanemu na dzień 14. b. m. Inne szczegóły podawane przez dzienniki są niepewne. Nie ulega powątpiewaniu, że Szwajcarya wkrótce wypuści na wolność rojalistów newszatelskich. Po załatwieniu téj kwestyi, sprawa newszatelska, co do stanowiska, jakie Newszatel ma zajmować, będzie oddaną do rozstrzygnięcia konferencyom wielkich mocarstw. Niewiadomo jeszcze, jakiéj się formy trzymać będą w danych przyrzeczeniach. O porozumieniu Francyi i Anglii mowy być nie może, ponieważ Prusy dopiero po rozwiązaniu wstępnéj kwestyi chcą wejść w układy. Podobnie też odzywa się pruska korrespondencya, organ ministeryalny, utrzymując, iż wszystko, co podają dzienniki o pośrednictwie mocarstw jest płonnem.

Zeit pisze o sprawie newszatelskiéj co następuje: Nie wiadomo jeszcze, jaki skutek odniosła misya szwajcarska w Paryżu. Tymczasem podania korespondenta wiedeńskiego w Hamb. Börsen Halle brzmią dosyć prawdopodobnie. Korespondent ów mówi: Pan baron Hübner przesłał depeszę z Paryż do Wiednia, w któréj powiada, że niezawodnie Szwajcarya w krótkim czasie wypuści więźniów newszatelskich i że cesarz francuski dołoży całéj usilności, ażeby się Prusy wyrzekły praw swoich do Newszatelu. Jedyna trudność, jaka się jeszcze przedstawia, na tem polega, iż Szwajcarya domaga się od wielkich mocarstw gwarancyi, iż Prusy przed wypuszczeniem więźniów zrzekną się praw monarszych do Newszatelu. Tymczasem nie masz powątpiewania, aby się Szwajcarya wachać miała odstąpić od tego żądania i zapewne przestanie na poufnem przyrzeczeniu, iż koncesya ze strony Prus nastąpi, skoro zostaną rojaliści newszatelscy wypuszczeni na wolność.

— Dowiadujemy się z pewnego źródła, iż pan Morny poseł francuski w Petersburgu, ożenił się z młodziuteńką księżniczką Trubeckoj, córką księcia Trubeckoj, który powrócił z wygnania. Pan Morny podarował jéj samych brylantów wartości 2 milionów fr., a Rothschild miał o nim powiedzieć, że to najbogatszy pan po nim we Francyi.

Izbie deputowanych przedłożono projekt do prawa finansowego. Między zaprojektowanemi podatkami znajduje się jeden nałożony na towarzystwa akcyjne i komanditowe, wynoszący 2 procent od zysków zeszłorocznych w procentach i dywidendach. Towarzystwa kolei żelaznych są wyjęte od tego podatku.

Królestwo Polskie.

Warszawa, 8. Stycznia. — Najj. Cesarz najłaskawiéj zaliczyć raczył do orderu św. Anny kl. II., ks. Macieja Wołonczewskiego, rzymsko-katolickiego biskupa dyecezyi telszewskiéj; ks. Adama Wojtkiewicza, rzymsko-katolickiego biskupa dyecezyi mińskiéj: oraz ks. Ferdynanda Kahn, rzymsko-katolickiego biskupa dyecezyi tiraspolskiéj; — zaś do orderu św. Anny kl. III., ks. Benedykta Oczepowskiego prałata, oficyała konsystorza rzymsko-katolickiego mińskiego.

Rosya.

Czytamy w Gaz. Odesskiéj: »Wszystkie prawie gazety zagraniczne podały, z dodatkiem komentarzy, wiadomość o wystrzałach skierowanych jakoby z portu Jenikale na okręt angielski. Pospieszamy udzielić naszym czytelnikom wyjątek z nadesłanego z Jenikale listu, za którego wiarogodność zaręczamy. Oto co w nim powiedziano:

»Koło Jenikale Rosyanie nie strzelali z dział do okrętów cudzoziemskich, a to dla 99ciu przyczyn, z których jedną wymieniamy, że w Jenikale nie ma ani jednego działa. Uznając mniéj potrzebnem wdawać się w rozwijanie dalszych przyczyn, które również stanowczo obalają całą budowę opowiadań i wywodów, przez gazety zagraniczne podanych, korzystamy jednakże z niniejszego zdarzenia, dla ustrzeżenia czytającéj publiczności i samych siebie od łatwowierności, z jaką prasa zachodnia zwykła chwytać najniedorzeczniejsze wieści i puszczać je w obieg, bez żadnego rozbioru i krytyki.«

Francya.

Paryż, 8. Stycznia. — Oczekiwany tu wielki książę Konstanty mieszkać

O kredycie ruchomym

przez

BAUDRILLART

profesora ekonomii politycznéj w College de France.

Od samego początku założenia kredytu ruchomego we Francyi dzienniki tutejsze zapowiadały świetną przyszłość téj instytucyi. Utrzymywały one, że taż instytucya, byleby była kierowana zręcznie i roztropnie, niezawodnie wielkie przysługi światu handlowemu świadczyć będzie. Wypadek nie zawiódł tego sądu. Kredyt ruchomy znalazł powodzenie, wyrobił sobie znakomite stanowisko w interesach finansowych i przemysłowych. Jest to już dziś faktem dokonanym. Sprawozdanie odczytane niedawno temu przez prezesa rady administracyjnéj pana Izaaka Peréire na zgromadzeniu akcyonaryuszów, wyrugowało wszelką myśl wątpliwą co do przyszłości, jakiéj ten zakład spodziewać się może, z warunkiem jednak, że dyrekcya pozostanie i nadal tak roztropną i tak przezorną, jaką była do téj chwili. Kredyt ruchomy jest to wskrzeszenie idei, sięgającéj czasów restauracyi, która przez przeciąg lat 30 okryta była pyłem zapomnienia; ale myśli użyteczne wtedy właśnie, kiedy się zdaje, iż pogrążyły się w otchłań grobowéj ciszy, drzemią tylko chwilowo, aby z pełniejszą siłą znów światu zabłysnąć.

Myśl stowarzyszeń przemysłowych, tak gorliwie broniona około roku 1835 przez pp. Lafitta i Ternaux, została odrzucona przez rząd restauracyi, który w tymże czasie dowiódł słuszności czynionego mu powszechnie zarzutu dążności wstecznych. Ten projekt wzniowiony został w roku 1852 przez p. Pereire wspartego przez kilku znakomitych finansistów. Założenie kredytu ruchomego zostało od rządu przyjęte, wszelako nie bez wzbudzenia pewnych obaw w wielu umysłach. Lecz kierowane z wielką biegłością i z tym rodzajem odwagi, która nie wyłącza przezorności, towarzystwo kredytu ruchomego spełniło to wszystko, co jego twórcy o niem powiedzieli. Ale to towarzystwo dawało szumne obietnice, i to właśnie służyło na początku za pozór do nieufności. W rzeczy saméj, zapewniało ono utrzymywać ducha przedsiębierczego, udzielać mu pomocy w razie potrzeby i ochraniać go od smutnych wypadków w czasach krytycznych, byleby tylko obrał swój przedmiot z znajomością rzeczy. Zapewniało ono, że poda niezachwianą podporę kredytowi publicznemu i kredytowi państwa. Te obietnice, jakkolwiek niezmiernie rozciągłe, zostały spełnione — nikt teraz temu nie przeczy. Czas ciężkiéj próby nadszedł niebawem dla Francyi. Była to chwila, już może w naszéj słabéj pamięci zatarta, kiedy Francya i cała Europa wystawione były na połączone straszne trzy plagi, między któremi Jehowa zostawił wybór Dawidowi, gdy duma tego monarchy ściągnęła na niego nieubłagany gniew boży. Głód, wojna i zaraza, te trzy plagi, z których jedna, według woli Najwyższéj Mądrości, sama wystarczyłaby na zgnębienie narodu, nawiedziły razem Francyę i wielki kraj cieśniną od niéj oddzielony. Powiedzieć można na chwałę rządów i narodów, iż śmiało stawiono czoło téj strasznéj nawałnicy i niebezpieczeństwo odwrócili się. W śród tych okoliczności, trzykroć nieszczęśliwych, kredyt ruchomy zachował silną postawę. Umiał wyrobić sobie niepoślednią pozycyę, pozyskiwać sobie kapitały, albo zachęcać takowe do wstąpienia w jego ślady. Tym sposobem wiele się przyczynił do utrzymania ufności w świecie handlowym, która tylekroć chyliła się do upadku. Pierwsze pojęcie o wpływie téj instytucyi we Francyi nastręcza nam owa rola, którą ona odgrywała w pożyczkach

będzie w pałacu elizejskim, w którym wszelkie czynią przysposobienia.

— Mówią, że cesarz przyrzekł Anglii sekretnie, że może zostać z flotą swą na Czarnem morzu, aż nieporozumienie angielsko-perskie ustanie. Nie zgadza się to z uchwałą konferencyi, podług któréj z morza Czarnego i Księstw Naddunajskich wyjść mają Anglicy i Austryacy.

— Pan Morny, donosi telegraf, wczorajszego dnia poślubił księżniczkę Trubeckoj, jest ona córką księcia Trubeckoj, który z wygnania wrócił i nie ma żadnego majątku. Pan Morny darował jéj brylantów za 2 milionów franków. Pan Rotszyld utrzymuje, że po nim, we Francyi najbogatszym jest pan Morny.

— Patrie i Constitutionnel wynosi pod niebiosy Napoleona III. i Francuską dyplomacyą, którym powiodło się dzieło pokoju przez środek konferencyi paryskiéj.

— Wielka liczba osób odwiedza zwłoki arcybiskupa.

— Anglia długo się wzdrygała, nim zezwoliła na oznaczony termin do wyjścia z Księstw Naddunajskich; Rosya długo się namyślała, nim przyjęła tak rozległy termin. To jest najlepszą miarą do osądzenia rezultatu konferencyi. Nikt nie jest ze wszystkiem zadowolony, może z wyjątkiem Francyi, która nie chce z Anglią się rozstać, a i w dobrem porozumieniu zostaćby pragnęła z Rosyą. Czyli do czasu oznaczonego wypełni się w całości układ paryski, niewiadomo. Z Rosyą dobrze tu stoją rzeczy.

— Doktor Kern, bawiący tu od kilku dni w szczególnéj misyi do cesarza, wraca dziś do Bernu. Wyjeżdża do ojczyzny pełen niepłonnych nadziei korzystnego ukończenia sprawy szwajcarskiéj.

(Kor. Cz.) Paryż, 3. Stycznia. — Elekcye coraz więcéj umysły zajmują. Partye są w ruchu. Socyalizm, pod który garną się desperacko wszystkie zawiedzione nadzieje, wszystkie cierpienia, ma być przeważająco silnym. Lękając się onego, Siècle ma się kojarzyć z orleanistami. Wyrzuca mu to la Gazette de France, dziennik z jednéj strony ultra legitimistowski, a z drugiéj imperyalistowski. Partye mają się starać o elekcyą deputowanych opozycyjnych, aby deputowani mogli przyjść do izby, aby mogli zaprotestować, odmówić przysięgi i przez to podkopać legalność władzy cesarskiéj. Podobny zamiar pokazywałby, że partye nie wierzą w skuteczność ni elekcyi, ni opozycyi we Francyi, że szukają w elekcyach rewolucyi. Potwierdza się, że partye chcą wywiesić kandydaturę wielu emigrantów francuskich, mianowicie Lamoriciera i Changarniera, ale że emigranci, nawet po ich wyborze, niemogliby przyjść do izby i odmówić przysięgi, bo musieliby na granicy zrobić uznanie władzy cesarskiéj. Aby ominąć tę trudność, Siècle domaga się od cesarza amnestyi, tj. uwolnienia emigrantów od obowiązku uznania jego władzy. La Presse nie zgadza się na ten środek i robi Sièclowi wyrzut, że jeszcze na rząd rachuje. La Presse twierdzi, że rachuje na sam naród, na samą elekcyę. Twierdzenie jest dumne, ale czy jest szczere? Taktyka wskazana przez la Presse, nie może się obrócić tylko na korzyść rządu. Jest coś krzywego w egzystencyi i doktrynie dzisiejszéj Pressy. Partye jéj niedowierzają. Aby doktryna tego dziennika mogła być szczerą, potrzebaby, aby elekcye były nieograniczenie wolne, jak r. 1848, a tego słusznie czy niesłusznie nikt się tu niespodziewa. Nieufność oziębi elekcye, jak r. 1851. We Francyi wszystko jest podobnem, ale najmniéj podobnem do prawdy jest przewaga elekcyjna. Jeżeli elekcye nie staną się pretekstem, jeżeli armia pozostanie posłuszną, rząd przemoże trudności, bo konstytucya jest taka, że nawet opozycyjna izba wiele zrobić nie jest w stanie. Independance pisze, że cesarz radby, aby Thiers zasiadał w izbie; ja sądzę, że Thiers zasiąść w niéj na stałe nie myśli.

P. Solas chciał kupić Débaty nie dla Rotszylda lecz Miresa, właściciela Constitutionnela i Pays. P. Solas był przed r. 1851 redaktorem Messager de l'assemblée, był skazany na wygnanie, był już w drodze do Hiszpanii, ale hr. de Morny go ocalił. Odtąd związał się on z Miresem i teraz jest milionowym panem.

Nic szczególnego nie zdarzyło się na noworocznéj prezentacyi w Tuileryach. Ciało dyplomatyczne było w komplecie. Wdowa po admirale Bruat, osoba bardzo dystyngowana, ma iść za mąż za marszałka Pelissier. Marszałek Canrobert, znacznie młodszy, nie znalazł jeszcze żony, chociaż jéj szuka. Stosunki tych marszałków z dworem mają być jak najlepsze,

Jenerał de Guyon kontynuje pracę jenerała Levailland tj. organizuje armią papieską. Robota jest trudna i niewdzięczna.

Prefekt Sekwany zamierza przeprowadzić kilka nowych ulic tego roku. Jedna z nich, nazwana Loboux, pójdzie od ratusza do bulwaru Templariuszowego. La quartier latin zmieniło zupełnie swą postać. W miejscu ciasnych uliczek okolicy hotelu Cluny, widać piękne ulice i place. Upiększanie Paryża zdumiewa mieszkańców. Cesarz trzyma się w tem polityki dawnych cesarzów rzymskich. Jeżeli utrzyma się system i Francya wzmoże się na kontynencie, Paryż za lat pięćdziesiąt stanie się miastem prawdziwie zachodniem.

P. Dawid de Thiais ogłosił ciekawą pracę pod tytułem: *Le paysan tel qu'il est et tel qu'il devrait être.* Autor chciałby podnieść kulturę włościan francuskich i podnieść ich do zamożności i godności dzierzawców angielskich, tak zwanych *gentlemen farmes.*

Austrya.

Wiedeń, 6. Stycznia. — Łaski, jakie cesarz wyświadczył przedewszystkiem mieszkańcom prowincyi włoskich, jeszcze się nie skończyły. Słyszę bowiem, że prócz wielu amnestyi, jakie mają być wydane, zamyśla cesarz zrównać szlachtę włoską z tą szlachtą austryacką zażywającéj jak wiadomo, większych od włoskiéj przywilejów.

— Sprawę newszatelską uważa gazeta austryacka za skończoną i dodaje: że spór powstały między Szwajcaryą a jednem z mocarstw europejskich oddano pod roztrzygnienie mocarstw, które podpisały protokuł dotyczący Newszatelu.

— Depesze dziś względem Newszatelu nadeszłe są treści pomyślnéj. Austrya domaga się konferencyi w téj sprawie, do czego się Prusy przychylają.

Szwajcarya.

Bern, 7. Stycznia. — Im skąpsze są dziś wiadomości względem rozwiązania głównéj kwestyi szwajcarskiéj, tem częstsze dochodzą nas o życiu, jakie po wszystkich kantonach objawia się w szeregach wojska zewsząd się gromadzącego. Rada związkowa odbiera codzień tyle z Włoch, Francyi i Anglii darów, że postanowiła wyznaczyć osobną komisyą, mającą się zająć ich szafunkiem.

Koresponencra pruska zamieszcza następującą notę szwajcarską do posła szwajcarskiego przy dworze francuskim, pod datą 5 Grudnia, a która wyjaśnia zapatrywanie się rady związkowéj na spór newszatelski:

»Pan hr. Salignac Fénélon udzielił nam depeszę hr. Walewskiego, w któréj ten ostatni z polecenia cerarza wzywa nas na nowo z naleganiem, abyśmy wypuścili na wolność uwięzionych Neuwszatelczyków, dodając, że jeźliby Szwajcarya usłuchała tego wezwania, rząd francuski wszelkich dołoży starań, aby przywieść do skutku załatwienie sprawy neuwszatelskiéj, któréj celem byłoby zrzeczenie się ze strony króla pruskiego praw zaręczonych mu traktatami do księstwa Neuwschatel i hrabstwa Vallangin.

Polecamy panu, abyś w odpowiedzi hr. Walewskiemu następujące uczynił oświadczenia:

Rada związkowa chętnie uznaje przychylenie i przyjacialskie usposobienia okazywane przez cesarza przy każdéj sposobności i dziękuje cesarzowi za jego szczególnie usiłowania w celu pokojowego zakończenia sporu neuwszateskiego.

Tem przeto mocniéj ubolewać musi rada ziemska, iż niemoże zadosyć uczynić świeżemu zawezwaniu rządu casarskiego pod względem uwolnienia więźniów. Powody jednak jakie do tego skłaniają radę związkową, są tego rodzaju, że rząd cesarski niezawodnie je uzna za zupełnie dostateczne.

Żądanie bezzwłocznego i bezwarunkowego wypuszczenia więźniów, mogłoby się tylko na przypuszczeniu opierać, że więźniowie ci żadnéj nie dopuścili się zbrodni, a zatem, że rzesza szwajcarska jest względem nich niesprawiedliwa, a po stronie króla pruskiego jest zupełna słuszność. Rzesza wszelako nie może przystać na takie przyrzeczenia, nie może uznać, aby stanowisko jéj w obec powstańców 3, Września polegało tylko na czynie dokonanym, nie zaś na prawach zupełnie utrwalonych.

Nie tu miejsce rozbierać stanowisko prawne kwestyi neuwszatelskiéj. Rada związkowa ogranicza się na téj uwadze, że aktem kongresu wiedeńskiego kanton neuwszatelski wcielony zosteł do Szwajcaryi; że kanton ten przez oddzielny akt unii ze Szwajcaryą, w związkach swoich z rzeszą szwajcarską zupełnie usamowolnionym został od księcia mieszkającego za granicą, albowiem zawarowanem było, że udział w sprawach rzeszy, głosowanie na sejmie, jednem słowem, wszystkie stosunki do Szwajcaryi zależne być jedynie powinny od rządu rezydującego w Neuwszatelu.

Kanton neuwszatelski przystąpił do wszystkich przepisów aktu związkowegó, nie wyjmując tych: które stanowią, że w Szwajcaryi nie mogą istnieć żadne stosunki poddańcze i że rząd nie może być wyłącznym przywilejem pojedyńczych osób, lub klas obywateli. Książe neuwszatelski upoważnił jak najformalniéj do zawarcia tego aktu unii i emancypacyi. Od téj chwili, kanton neuwszatelski w stosunkach swoich do rzeszy szwajcarskiéj zupeł-

---

kilkakroć przez rząd francuski traktowanych. W końcu 1853 roku, kiedy pierwszą pożyczkę wojny na 250 milionów zaprojektowano, towarzystwo kredytu ruchomego ofiarowało się rządowi tem zająć. Lecz rząd postanowił użyć sposobu pożyczki czysto narodowéj; towarzystwo kredytu ruchomego wyprzedzając więc wszystkich, podpisało najznaczniejszą sumę. W kilka miesięcy potem, gdy zaszła potrzeba nowéj pożyczki na 500 milionów, towarzystwo kredytu ruchomego złożyło, tak na wspólny rachunek instytucyi jak również oddzielnie w imieniu samych administratorów, sumę 120 milionów, a razem z domem handlowym Baring otworzyło ono w Londynie składkę, któréj suma dodana do jego własnéj, wystarczyłaby już na pokrycie połowy pożyczki. Jeżeli tym razem niezliczone mnóstwo pomniejszych podpisów uczyniło pomoc kredytu ruchomego zupełnie niepotrzebną, trzeba jednak oddać sprawiedliwość téj instytucyi, że pierwsze jéj wystąpienie z tak wielką subskrypcyą, nie pozostało bez wpływu na zaufanie massy narodu.

Nastąpiła trzecia i ostatnia, największa ze wszystkich pożyczka; wynosiła ona 750 milionów. Towarzystwo kredytu ruchomego podpisało raz 250 milionów, drugi raz 375, w części za pomocą swych licznych korespondentów poza obrębem kraju, i tym sposobem okazało, czego kredyt między-narodowy dokonać zdoła. Trzeba tu zrobić tę uwagę, że zamiast sprzedać renty ztąd otrzymane, jak wielu zrobiło, towarzystwo zatrzymało je sobie i nawet powiększyło je o 700,000 fr. renty towarzystwo, świadcząc przysługi państwu, nie spuściło zarazem z oka zadania, dla którego głównie utworzone zostało, to jest, żeby wspierać wielkie przedsięwzięcia użytku publicznego, a nawet takowe tworzyć. Ofiarowało ono swoję pomoc towarzystwom kolei żelaznych w ich obrotach finansowych, czy kiedy szło o zmianę dawnych zobowiązań na nowe w przypadku tak zwanych skojarzeń (fusion), czy, co jest trudniejszą rzeczą, gdy trzeba było dostarczyć im pożyczek, czy nareszcie zastępując akcyonaryuszów w zaliczeniach, które im wypadało zrobić.

W tych i wielu innych przypadkach, towarzystwo kredytu ruchomego widziało wstępujące w szereg swojéj klienteli stowarzyszenie Grand Central kolei żelaznych południowych z Dôle de Salins, Saint-Rambert i Ardennes, potężną kompanię zachodnią i niemniéj wielką kompanię wschodnią. Zawarło ono wiele układów skojarzenia. Dało początek ważnemu interesowi kolei żelaznych austryackich i przed niedawnym czasem puściło w obieg pożyczkę z $82\frac{1}{2}$ mil. na rachunek tego przedsięwzięcia. Ono wpłynęło użytecznie na koleje żelazne w Szwajcaryi, które obchodzić powinny Francyę, nietylko dla stosunków jakie otworzą téj ostatniéj z kantonami helweckiemi, ale głównie dla tego, że ułatwią handlowi i mieszkańcom Francyi wstęp do Włoch.

Oprócz dróg żelaznych, wzięło ono korzystny udział w kanalizacyi Ebru od Saragossy do morza, w likwidacyi dawnego towarzystwa górniczego Loary, które rozdzieliło się późniéj na cztery mniejsze, i w dwóch operacyach koncentralizacyi, to jest operacyi oświetlenia gazowego Paryża i omnibusów. Nie pominiemy dwóch ostatnich przedmiotów, bez uczynienia pewnych uwag.

Przedsiębierstwa gazu i omnibusów należą do rzędu tych, w których konkurencya, ta pospolita ochrona publicznego interesu, z trudnością się rozwijać może; jest to bowiem niepodobną rzeczą, aby więcéj jak jedno towarzystwo zaopatrywało jedną ulicę w rury do komunikowania gazu, również aby jedna ciasna droga stolicy miała kilka linii omnibusów.

(Dokończenie nastąpi.)

nie postanowiony został na równi z innemi kantonami i zarówno z niemi wotował ze zasadą wolnéj ustawy konsysucyjnéj przyjętéj przez sejm w d. 27. Grudnia 1830. Opierając się na tych traktatach i tych aktach, jak niemniéj na rozwoju stosunków konstytucyjnych, wypływających z nich konsekwentnie, prawa zwierzchnicze rzeszy względem kantonu neuwszatalskiego, są rówież silnie uzasadnione, co względem innych kantonów. Rzesza ma prawo i obowiązek starać się w całym obszarze swoich ziem o utzymanie ustaw i porządku publicznego. Kanton neuwszatelski nie może być wolen od zastósowania téj zasady.

Gdyby Szwajcarya chciała uczynić zadość co do uprzedniego i bezwarunkowego wypuszczenia więźniów, nie byłoby to czem innem, chyba zaparciem swojego stanowiska konstytucyjnego względem kantonu neuwszatelskiego i zrzeczeniem się wykonywania praw zwierzchniczych przysługujących rzeszy. Takiego aktu nie można wszelako wymagać od jakiegobądź państwa, którego niepodległość jest uznaną.

W przypuszczeniu nawet, żeby król pruski zostawał jeszcze w posiadaniu praw swoich do Neuwszatelu, nie możnaby wymagać po Szwajcaryi, aby się poddała takowemu żądaniu, w takim bowiem nawet stanie rzeczy musianoby przyznać, że Szwajcarya również ważnych praw bronić powinna, co i król Musianoby więc zapoznawać równość położenia obu stron, gdyby przypuszczano, że Szwajcarya zrzeknie się praw sobie służących bez nadziei ustąpienia jakiegobądź z drugiéj strony.

Co się tyczy zapewnienia rządu cesarskiego w razie gdyby Szwajcarya istotnie wypuściła więźniów, rada związkowa umie wartość onego ocaniać w zupełności, ale miała sposobność przekonania się, że jezeli ze swéj strony wyrazi się z największą otwartością co do warunków szczegółowych porozumienia nastąpić mogącego, nic podobnego nie uczyni król pruski, który jak mniema rada związkowa, największą zachowuje oględność nawet względem rządu cesarskiego. Rada związkowa ma przeto najsłuszniejsze powody powątpiewania i lęka się, aby stanowczy układ nie rozbił się o warunki, od którychby rada zrzeczenia się swoje zawisłem uczynić mogła.

Wtedy tylko możnaby pokładać większą ufność w zapewnieniach danych przez króla pruskiego, jeźliby cesarz znał warunki, które król stawić zamyśla i jeźliby cesarz mógł oświadczyć, iż warunki te nie zostają w sprzeczności z zupełną niepodległością Newszatelu.

Po tem wszystkiem jednakże co zaszło, wątpić musimy, aby cesarzowi wiadome były te warunki, Szwajcarya zaś tem bardziéj musi domagać się wyjaśnienia tego punktu, iż całkiem przeciwna dążność objawiła się w okólniku króla pruskiego do rządów niemieckich, jako i w jego mowie tronowéj.

Zalecano również radzie związkowéj uwolnienie więźniów jako akt wspaniałomyślności. Pominąwszy wszelako, iż niemasz najmniejszego powodu rządzenia się wspaniałomyślnością w miejsce sprawiedliwości, to uwolnienie, w sposób jakiego żądano, mogłoby być uważane nie jako czyn wspaniałomyślnosc, ale raczéj jako czyn słabości.

Nadmienić w końcu należy, że bezwarunkowe uwolnienie więźniów, naruszyłoby jednę z politycznych dźwigni budowy państwa szwajcarskiego to jest tę zasadę, iż prawo, sprawiedliwość i sądy dla wszystkich muszą być równe, czy dla bogatych lub ubogich, dla wielkich lub małych«.

Włochy.

Neapol, 1. Stycznia.— Rozdraźnienie umysłów w Neapolu i prowincyach jest wielkie, i usposobienie wojska jest nie najlepsze, nieukontentowanie w szeregach powiększyło się jeszcze bardziéj przez utworzenie policyjnéj komisyi mającéj rozkaz czuwania pilnie nad niemi. Dotąd pod kontrolą policyjną stały osoby cywilne; od zamachu na króla rozciągniono je i na wojsko.

Hiszpania.

Madryt, 2. Stycznia. — Z Barcelony piszą do rządu, że nic ważnego niezaszło, i że towarzystwo (junta) fabrykantów, połączone z władzami pracuje troskliwie nad uśmierzeniem umysłów, jako i nad ułatwieniem panującéj biedy. Uwięzionych uwolniono.

Z Madrytu pod 3. Stycznia donoszą: że cena chleba z każdym dniem się zwiększa i nie wiedzieć, co może wypaść przy rozjątrzeniu umysłów w klasie niższéj objawiającem się. — Stosunek między lordem Howdenem a Narvaezem, i tak nie bardzo serdeczny, zamienił się prawie od kilku dni w nieprzyjaźń, do czego szczególniéj przyczyniły się dwa artykuły w Times zamieszczone przeciw królowéj Izabelli i Narvaezowi. — W Rou, w prowincyi Burgos, starli się z sobą 28. Grudnia absolutyści i liberaliści, których w domach napadli absolutyści. Wiele osób raniono i władze zażądać musiały posiłków wojskowych z Burgos. — 1. Stycznia powstał lud przeciw rządowi z powodu nowych podatków nałożonych na artykuł żywności. Lud uzbrojony w noże rozłożył się po ulicach miasta, objawiając przeciw władzom nieukontentowanie swe, słowami i ruchami swemi. Jenerał kapitan z Walencyi Don Diego de los Rios, kazał całemu garnizonowi wystąpić pod broń, szczególniéj rozstawił wiele artyleryi; obsadził wojskiem kościoły i inne strategicznie ważne punkta, wzywając do porządku w proklamacyach po rogach ulic poprzylepianych; pospólstwo atoli niezważając na to porozdzierało z murów proklamacye i okazywało mało gotowości do posłuszeństwa dla rozkazów jenerała kapitana. Poczem ogłoszono miasto w stanie oblężenia. Podług raportu wojsko biwakowało 2. Stycznia po ulicach, i jak donoszą, usposobienie ludu było tego rodzaju, że gubernator nie uważał za rzecz stósowną, powściągać wojsko do koszar. Dziś z tego względu odbyła się rada ministrów, na któréj postanowiono chwycić się ostatecznych środków.

Turcya.

Z Galaczu donoszą: Po ukończeniu roboty okazującéj głębokość kanałów z St. Giorgio, Suliny i Kilii, i po skreśleniu mapy na to się ściągającéj przybył tu 18. Grudnia kapitan okrętowy p. Sprott, aby oddać komisyi naddunajskiéj plany tych trzech ujść Dunaju. Tym sposobem kapitan Sprott wypełnił swoje polecenie i uda się niezadługo do Konstantynopola. Komisya okazuje największą troskliwość w najprędszem ukończeniu swéj pracy. Aby to olbrzymie dzieło wykonać potrzeba niesłychanéj summy 20 milionów franków. Ponieważ Porta okazała swą gotowość w przyczynieniu się do kosztów ze swéj strony, przeto zażądała od niéj komisya 50,000 dukatów, lecz tylko otrzymała 5000.

Kronika miejscowa.

Poznań, 13. Stycznia. — Z przeliczeń zeszłorocznych tutejszéj ludności pokazuje się, że gmina żydowska liczy 7675 dusz, z których 1063 podciągniętych jest do opłat na potrzeby korporacyi żydowskiéj, a mianowicie na opędzenie procentów i amortyzacyi dawniejszych długów, na wydatki inne gminy żydowskiéj, a na to rocznie potrzeba 6520 tal. 8 sgr. W celu ściągnięcia tak znacznéj sumy zaprowadzili między sobą podatek od dochodów postępowy, to jest im który większy ma dochod, tem większy wzrasta procent podatkowy od niego. I tak kto ma dochodu 150 tal. płaci 12 sgr. to jest $\frac{1}{4}$ procentu; od 300 tal. dochodu 48 sgr. to jest $\frac{1}{2}$ proc.; od 500 tal. 104 sgr. to jest $\frac{2}{3}$ procentu; od 1000—2000 tal. 11 sgr. t. j. 1 proc. w przecięciu; od 3000—4000 tal. 54 tal. 12 sgr. w przecięciu $1\frac{1}{3}$ proc.; od 6000—7000 tal. 112 tal. a więc 2 proc. Opłacających w najniższéj klasie 150 tal. jest 200 osób; w drugiéj 200 tal. jest 160, w trzeciéj 300 tal. jest 158; w czwartéj 400 tal. jest 104, w klasie 500—900 tal. jest w miarę postępu 70, 65, 66, 41, 45 osób; w 3 klasie od 1000—2000 tal. osób 98, w 4 klasie 2000—5000 tal. osób 47. Od 5000 do 6000 tal. osób 4; 8000 tal. dochodu ma jedna osoba, a w wyższéj jeszcze klasie jedna osoba.

Lwówek, 10. Stycznia. — Na d. 26. r. z. zapadła uchwała na zjaździe powiatowym względem budowania drogi bitéj z Grodziska do granicy szamotulskiego powiatu aż do Dusznik a z Bolewic na Buk aż do granicy powiatu poznańskiego. Minister handlu przyrzekł nietylko wyrobić prawa fiskalne dla téj drogi ale jeszcze premią państwa 7000 tal. na pierwszą, a 5000 tal. na drugą drogę. Oprócz tego przyrzekła kr. rejencya przeznaczyć z funduszu prowincyalnego na pierwszą drogę 4000 tal. za milę, a 3000 tal. na drugą. Zjazd winien jeszcze sformułować swoją uchwałę tak względem pierwszéj jakoteż drugiéj linii. Nakoniec ma być w uchwale drogi z Bolewic do Buku za warunek być położonem, że powiat poznański poprowadzi drogę bitą od granicy powiatu bukowskiego aż do wielkiéj drogi bitéj poznańsko-berlinskiéj. Nad tem radzić będzie zjazd powiatowy w Nowym Tomyślu.

Bydgoszcz, 9. Stycznia. — Według uchwały towarzystwa agronomicznego okręgu noteckiego ma się odbyć w Maju r. b. walne zgromadzenie towarzystwa i prócz tego być urządzoną wystawa narzędzi rólniczych, bydła, koni i t. d. W czasie tym pójdą w zawód pługi i odbędą się wyścigi konne. Dla ożywienia interesu, będą wyznaczone trzy znaczne nagrody po 100 tal., jedno przez główne towarzystwo, drugie przez miasto Bydgoszcz, gdzie się odbędzie wystawa, a trzecie przez filialne towarzystwa agronomiczne.

Wiadomości handlowe.

Berlin, 12. Stycznia.

Pszenica 50—85 tal.

Żyto $45\frac{1}{2}$—$46\frac{1}{2}$ tal., na Styczeń 47—$46\frac{3}{4}$ tal., na Styczeń Luty $46\frac{1}{4}$—46 tal., na Luty Marzec 46—$45\frac{7}{8}$ tal., na dostawę wiosenną $46\frac{1}{4}$—46—$\frac{1}{8}$ tal.

Jęczmień 35—41 tal.

Owies 22—26 tal.

Groch 38—48 tal.

Olej rzepiowy $16\frac{3}{4}$ tal., na Styczeń $16\frac{2}{3}$ tal., na Styczeń Luty $16\frac{5}{12}$ tal., na Luty Marzec $16\frac{1}{4}$ tal., na Kwiecień Maj $15\frac{5}{6}$—$\frac{3}{4}$ tal.

Okowita bez beczki $24\frac{3}{8}$ tal., na Styczeń i Styczeń Luty $24\frac{3}{4}$—$\frac{5}{6}$ tal., na Luty Marzec 25 tal., na Marzec Kwiecień $25\frac{3}{4}$—$\frac{5}{8}$ tal., na Kwiecień Maj 26 do $\frac{1}{4}$ tal., na Maj Czerwiec $26\frac{3}{4}$ tal.

Szczecin, 12. Stycznia.

Pszenica na dostawę wiosenną 78 tal.

Żyto 45 tal., na Styczeń 45 tal., na dostawę wiosenną $46\frac{1}{4}$ tal.

Olej rzepiowy $16\frac{1}{6}$ tal., na Kwiecień Maj $15\frac{3}{4}$ tal.

Okowita $14\frac{5}{8}$ proc., na dostawę wiosenną $13\frac{3}{4}$ proc.

Przybyli do Poznania 12. Stycznia.

BAZAR: Szczaniecka z Pakosławia.

HOTEL RZYMSKI BUSCHA: Jouanne z Lussowa, Żychlińscy z Pierska, Sist z Glewicy, Aleksander z Gdańska, Fleischmaon z Środy.

HOTEL DREZDENSKI MYLIUSA: hr. Solms z Wohlau, Arndt z Arkuszewa, Frezer z Brzyskorzystwa, Otocki z Pietrzykowa, Mroziński z Chwałkowa, hr. Węsierska z Zakrzewa, Miłkowska z Russocina, Benke z Gdańska, Gericke z Auerbach, Bertaux z Paryża.

HOTEL DU NORD: Grabowski z Koninka, Bielicki z Siedliczek, Pomorski z Grabianowa, hr. Bnińska z Karnego, Białkowska z Pierzchna.

HOTEL BAWARSKI: Sawicki z Rybna, Rożański z Padniewa, Drwęski z Starkowca, Szczawiński z Brylewa, Ulatowski z Małachowa, Schulz z Jasina, Janiszewski z Baszkowa.

HOTEL BERLINSKI: Schwandtke z Trzemeszna, Herzler z Środy, Jaffe z Rawicza, Weil z Leszna, Szlagowski z Ruszkowa, Cronier z Dembna, Knechtel z Poln. Wartenberg.

HOTEL PARYZKI: Hannemann z Owieczki, Nawrocki z Granowa, Ludwich z Trzebowa, Renné z Magdeburga, Freianwalde z Szczecina, Skrzydłewski z Zaborowa, Bandelow z Latalic, Swinarski z Gołaszyna, Suchorzewski z Węgierska.

POD BIAŁYM ORŁEM: Müller z Bojanowa, Karpowski z Szamotuł, Berg z Noska Schödler z Działynia.

POD KORONĄ: Rosenbaum z Neutra, Cohn z Grodziska, Knopf z Międzychodu, Liebenwalde z Międzyrzecza.

13. Stycznia.

BAZAR: Stablewski z Dłonia, Chmielewski z Jaraczewa, Lubiński z Kiączyna, Taczanowski z Xiążęcéjwoli, Zawadzka z Sukowa.

HOTEL RZYMSKI BUSCHA: Nehring z Korony, Schwertze z Wrocławia, Peltzer z Galm, Lanken z Leszna.

HOTEL DREZDENSKI MYLIUSA: Sperling z Kikowa, Franke z Jaskółek, Lehmann z Ryczywołu, Limann z Sierosławia, Fornes z Raciborza, Samann i Herke z Wrocławia, Pilet z Śremu, Meyer Falk z Wrocławia, Gebert z Berlina.

HOTEL DU NORD: prob. Begina z Sobótki, Modliński z Walentynowa.

POD CZARNYM ORŁEM: Złotnicki z Gonic, Urbanowski z Turostowa, Łakomicki z Boczkowa, prob. Dobrowolski z Orchowa, Szołdrzyńska z Pruśca, Tilgner i Güttler z Rawicza.

POD ZŁOTĄ GĘSIĄ: Bieczyński z Grąblewa, Unruh z Wierzonki.

HOTEL BERLIŃSKI: Guger z Bydgoszczy, Leitzow i Wolff z Labes, Castner Tucholka z Opola.

HOTEL PARYZKI: prob. Kuźniak z Gostyna, Sliwowski z Śremu, Radońska z Kociałkowéjgórki.

POD TRZEMA LILIAMI: Wabner z Xiąża.

W MIESZKANIU PRYWATNEM: Mahler z Cylichowá, ul. Młyńska Nr. 20.; Iffland z Piotrowa, ul. Lipowa Nr. 3.

NA KONCERT

przez pana **Biernackiego** w dniu 25. Stycznia we Wrześni w lokalu Paprzyckiego o 6téj godz. w skutek ogólnych próśb obiecany, zapraszają

Obywatele okolicy.

OTWORZENIE KONKURSU.

Królewski Sąd powiatowy w Poznaniu; Wydział I. dla spraw cywilnych.

Poznań, dnia 7. Stycznia 1857.

przed południem o godzinie 11téj.

Nad majątkiem wdowy Józefiny Neumann kupcowéj strojów w Poznaniu otworzono konkurs kupiecki w skróconém postępowaniu a dzień wstrzymania zapłaty ustanowiono na dzień 30. Grudnia 1856.

Tymczasowym administratorem massy ustanowionym został Kommissarz aukcyjny były Porucznik Zobel w Poznaniu. Wierzycieli dłużniczki wspólnéj wzywamy, aby w terminie na dzień 28. Stycznia r. b. przed południem o godzinie 11téj przed Panem Graebe, Radzcą Sądu powiatowego, tu wyznaczonym, swe oświadczenia i propozycye względem ustanowienia definitywnego Administratora podali.

Wszystkim, którzy od wspólnéj dłużycielki cokolwiek w pieniędzach, papierach lub innych rzeczach w posiadaniu lub schowaniu mają, albo którzy jéj cokolwiek są dłużni, zalecamy, aby jéj nic nie wydali lub wypłacili, ale raczéj o posiadaniu przedmiotów aż do dnia 7. Lutego 1857. łącznie Sądowi lub Administratorowi massy doniesienie uczynili i wszystko z zastrzeżeniem swych jakichkolwiek praw, tam dotąd do massy konkursowéj oddali. Dzierzyciele i inni z nimi równo uprawnieni wierzyciele wspólnéj dłużniczki winni tylko uczynić doniesienie o zastawionych przedmiotach, które się w ich posiadaniu znajdują.

Zarazem wzywamy wszystkich, którzy pretensye do massy jako wierzyciele konkursowi rościć chcą, aby pretensye, czy takowe już są przed Sądem wytoczone lub nie, z pierwszeństwem którego się dla takowych domagają, aż do dnia 16. Lutego r. b. łącznie u nas piśmiennie lub do protokułu podali i następnie do rozpoznawania wszystkich w wspomnionym czasie zameldowanych pretensyj na dzień 4. Marca r. b. przed południem o godz. 10téj przed Kommissarzem Radzcą Sądu powiatowego Graebe stanęli.

Kto swe zameldowanie na piśmie poda, powinien kopią takowego i annexów złożyć.

Każdy wierzyciel, który nie w naszym obwodzie urzędowym zamieszkuje, powinien przy zameldowaniu swojéj należytości prawnika tu zamieszkałego lub obcego do praktyki u nas upoważnionego, ustanowić i nam do akt donieść. Tym, którzy tu znajomości nie mają, przedstawiają się jako patronowie Radzcy sprawiedliwości Doenniges, Giersch, Giżycki, Tschuschke i Zembsch.

PUBLICZNE OBWIESZCZENIE.

Ur. Antoni Pruski dziedzic dóbr w Grabiu wystawił następujące weksle:

1) weksel na 200 Tal. z dnia 16. Kwietnia 1856. na A. Feblowicza płatny 1. Października r. b. w skutek giro na A. Żerkowskiego, kupca, przeniesiony.
2) weksel na 200 Tal. z dnia 16, Kwietnia 1856. na A. Feblowicza płatny 1. Października r. b. w skutek giro na A. Zerkowskiego, kupca, przeniesiony.
3) weksel na 100 Tal. z dnia 7. Czerwca 1856. na A. Feblowicza płatny 7. Października r. b. w skutek giro na A. Żerkowskiego przeniesiony.
4) weksel na 340 Tal. z dnia 23. Czerwca 1856. na A. Feblowicza płatny 23. Października r. b. w skutek giro na Żerkowskiego przeniesiony.
5) weksel na 500 Tal. z dnia 16. Lipca 1856. na M. Warszawskiego, płatny 16. Października 1856. w skutek giro na Zerkowskiego przeniesiony.

Według podania rzeczone pięć weksli właścicielowi tychże Jakóbowi Żerkowskiemu, kupcowi w Pleszewie, ukradziono; wzywa się przeto niewiadomy posiedziciel takowych, ażeby weksle rzeczone najpóźniéj do 30. Kwietnia 1857. włącznie Sądowi podpisanemu przedłożył, w razie przeciwnym takowe za nieważne uznane zostaną.

Pleszew, dnia 29. Listopada 1856.

Król. Pruski Sąd powiatowy. Wydział I.

Walne zebranie Towarzystwa Pomocy Naukowéj powiatu Ostrzeszowskiego odbędzie się w Kempnie w lokalu Knechtla d. 31. Stycznia r. b. o godzinie 2éj po południu, na które nie tylko Członków, ale i tych mieszkańców powiatu, którym ważność téj sprawy nie jest obojętną, podpisany komitet uprzejmie zaprasza.

Chlewo, dnia 6. Stycznia 1857.

M. Bojanowski. X. Strybel. W. Wunster.

Zapraszam Członków Towarzystwa Przemysłowego, jako i inne Osoby chcący łaskawie też Towarzystwo wesprzeć dobrą radą, a może od zupełnéj zagłady uchronić, na Walne Zebranie w lokalu Towarzystwa, Nr. 5. Wielkich Garbar, dnia 14. m. b,, na wieczór o 7éj godz.

Zarazem oświadczam, że tak do lekcyj rysunków (przez p. Wład. Simona), jako i do lekcyj muzyki (przez podpisanego), wolno każdemu, bez różnicy płci i wieku przystąpić, do muzyki bezpłatnie, co środę o 7éj godzinie w wieczór; kto jednak lekcyą opuści bez ważnych powodów, płaci pierwszy raz 2 Złt. kary (na pilniejszych uczni), drugi raz 4 Złt., a trzeci raz wykluczonym zostanie.

Max Braun,

Prezes Towarzystwa Przemysłowego.

☉ **!!! Dla cierpiących na nogi,** w czasie mego już tylko krótkiego pobytu, jestem do mówienia w Hotelu Buscha de Rome Nr. 7. od 10—1. i od 2—5. godziny.

Ludwik Oelsner, lekarz na nogi.

Polecenie.

Poznawszy bliżéj metodę Pana Oelsnera operowania odcisków zaświadczam niniejszém; jako Pan Oelsner przy wykonywaniu operacyi wielką okazał zręczność i jako jego postępowanie z powodu prędkiego skutku, który przez to bywa osiągnięty, równie jak z powodu środków użytych, które chronią cierpiących na odciski od bólu i niebezpieczeństwa, może sumiennie być zalecone.

Szczecin, dnia 19. Marca 1856.

Radzca rejencyjny i medycynalny

Dr. Glubrecht.

Dominium ***Golinka*** pod Bojanowem potrzebuje Polaka nauczyciela, który ma posiadać język francuski, niemiecki i łaciński.

Wszystkie w roku 1856. do bielenia powierzone mi rzeczy nadeszły teraz; upraszam przeto takowe jak najprędzéj odebrać. ***Antoni Schmidt.***

Bank zabespieczenia od ognia dla Niemiec w Gotha.

Według nadesłanego mi doniesienia Banku zabespieczenia od ognia d. N. w Gotha, będzie mógł tenże zwrócić uczestnikom swoim za rok 1856. podług tymczasowego obrachunku

około 60 procent

od złożonych premiów.

Szczególowy obrachunek dywidend dla każdego uczestnika zakładu, jako też całkowity abszlus rachunkowy za r. 1856. złożony zostanie, jak zwykle, na początku Maja r. b.

Do przyjęcia zabespieczeń do banku od ognia, jestem gotów każdego czasu. Poznań, dnia 10. Stycznia 1857.

Robert Garfey,

pod firmą Karól Hen. Ulrici i Spółka przy ulicy Wrocławskiéj Nr. 4.

Kantor Poznański wapna.

Kantor wapna i ziemiopłodów w Wrocławiu powierzywszy nam ***jedyną sprzedaż wapna z swych znakomitych wapniarni Gogolińskich i Górazdzewskich*** na stacyach w ***Poznaniu, Kościanie, Czempiniu, Mosinie, Rokitnicy, Szamotułach i Wronkach,*** postawił nas w możności dogodzenia każdym wymagalnościom, na produkt swój słynnie znany, tak, aby wszelkiéj konkurrencyi w niczém nie ustąpić.

Na stacyach powyżéj wspomnionych urządzimy ***składy wapna*** i ułatwimy przez to dostawę na każde polecenia.

Do przyjęcia zamówień jesteśmy każdego czasu gotowi.

Poznań w Styczniu 1857.

Rudolf Rabsilber, Szeroka ulica 20. i Butelska ulic 10.

Teodor Baarth, Szewska ulica 20.

Wzarodowéj owczarni w ***Rokossowie*** pomiędzy Poniecem a Krobią znajduje się do nabycia 50 sztuk baranów dwuletnich cienkich i z nabitą wełną w cenie umiarkowanéj. Owczarnia wolna od wszelkich chorób.

Zarząd gospodarczy.

OBWIESZCZENIE.

W wapniarni mojéj w ***Śremie*** dostać można prócz świeżo palonego wapna Rüdersdorfskiego, także wapna górno-szląskiego.

Fr. Boldin.

NA BAL

w dniu 25. Stycznia we Wrześni w lokalu Paprzyckiego odbyć się mający, zapraszają

gospodarze:

Mielżyński. Rekowski. Dziembowski.

Co tylko odebrali świeżą nadsełkę prawdziwego tytuniu Basila Jouccof i polecają funt po 8 Złp.

Bracia Friedländer,

przy ulicy Wilhelmowskiéj Nr. 24.

Młodzieniec dobréj konduity chcący się kształcić w gospodarstwie praktyczném, znajdzie każdego czasu umieszczenie w dobrach ***Wszembórz*** pod Miłosławiem.

Dziś w środę dnia 14. Stycznia wieczor o 6téj godzinie są u mnie wieprzowe nogi gotowane.

L. Masłowski, Jezuicka ulica Nr. 8.

Kurs giełdy berlińskiéj.

Dnia 12. Stycznia 1857.	Stopa pCt.	Na pr. kurant papierami.	Na pr. kurant gotowizna.
Pożyczka rządowa dobrowolna	4½	—	99¼
dito z roku 1850.	4½	—	99
dito z roku 1852.	4½	—	99
dito z roku 1853.	4	—	93¼
dito z roku 1854.	4½	—	99¼
Obligi długu skarbowego	3½	—	83½
dito premiów handlu morskiego	—	—	—
dito Marchii Elektoralnéj i Nowéj	3½	—	81
dito miasta Berlina	4½	—	99
dito dito	3½	—	81¼
Listy zastawne Marchii Elekt. i Nowéj	3½	87	—
dito Prus Wschodnich	3½	—	85¼
dito Pomorskie	3½	—	85½
dito W. X. Poznańskiego	4	—	97¼
dito W. X. Pozn. (nowe)	3½	84¼	—
dito Szląskie	3½	—	86
dito Prus zachodnich	3½	82¼	—
Bilety rentowe Poznańskie	4	—	89¾
Louisdory	—	—	110
Akcye kolei żelazn. Starogr. Poznańsk.	4	—	105½